

Zoran Bogdanović

OŠ „Mirko Jovanović“, Kragujevac

PRISUSTVO POSTURALNIH POREMEĆAJA KOD MLAĐEG ŠKOLSKOG UZRASTA U ZAVISNOSTI OD NIVOVA INFORMISANOSTI RODITELJA O LOŠEM DRŽANJU TELA

UVOD

Istraživanja domaćih i stranih autora i podaci do kojih su oni došli, što se tiče posturalnih poremećaja i telesnih deformiteta kod školske populacije, ukazivao je na veoma visok procenat dece sa posturalnim poremećajima i telesnim deformitetima. To nam ukazuje na činjenicu da se povećava kako broj dece, omladine, tako i odraslih kojima je potrebna medicinska pomoć.

Sve veću protivurečnost čovekovoj prirodi čine savremeni načini življenja, rad, vaspitanje, obrazovanje kao i kulturna i društvena kretanja.

Poremećaji u držanju tela kod dece, na osnovu dosadašnjih istraživanja i statističkih podataka, uglavnom su uzrokovane slabošću mišićne regije leđa, grudnog koša ili trbuha. Takođe, slabošću muskulature karličnog pojasa i donjih ekstremiteta može dovesti do sekundarnih poremećaja u gornjim delovima.

Primarne promene prvo se obično javljaju na mišićima, potom dolazi do promena na ligamentarnom aparatu i na kraju na koštanom sistemu.

PREDMET ISTRAŽIVANJA

Predmet istraživanja je utvrđivanje prisutnosti posturalnih poremećaja u sagitalnoj ravni (kifotično i lordotično loše držanje tela) kod mlađeg školskog uzrasta u zavisnosti od nivoa informisanosti roditelja o lošem držanju tela.

UZORAK ISPITANIKA

Kompletan programski sadržaj je sproveden na teritoriji grada Kragujevca u više osnovnih škola uzrasta V razreda na uzorku od 299 učenika i njihovih roditelja. Uzorak ispitanika bio je heterogen, pošto su ga činili dečaci i devojčice istog razreda i odeljenja.

CILJ I ZADACI

- Utvrditi broj učenika sa kifotičnim i lordotičnim lošim držanjem tela,
- Utvrditi prisutnost poremećaja u zavisnosti od pripadnosti polu,
- Utvrditi nivo informisanosti roditelja o lošem držanju tela kod dece,
- Utvrditi prisutnost kifotičnog i lordotičnog lošeg držanja u zavisnosti od nivo informisanosti roditelja o lošem držanju tela kod dece,

METODOLOGIJA RADA

Za procenu kifotičnog i lordotičnog lošeg držanja tela, korišćena je metoda somatoskopije i somatometrije, a za rad su bili potrebni visak, lenjir i dermograf.

Da bi se izmerila kifotična krivina, kanap se mora postaviti tako da blago dodiruje grudni deo kičmenig stuba i onda se lenjirom meri rastojanje od kanapa do rtnog nastavka sedmog vratnog pršljena (vertebrae prominens).

Kod merenja lordoze, položaj viska je isti. Merimo rastojanje od kanapa do najudaljenije tačke u slabinskoj regiji (između drugog i trećeg slabinskog pršljena).

U utvrđivanju lošeg držanja, korišćena je srednja vrednost blažeg kriterijuma. Svi ispitanici koji su imali veću vrednost od 35mm. (vratna), a 45mm. (slabinska), evidentirani su kao ispitanici sa kifotičnim odn. lordotičnim lošim držanjem tela.

Podaci o nivou informisanosti roditelja o lošem držanju tela kod dece, dobijeni su putem anketnog upitnika popunjenog od strane roditelja učenika obuhvaćenih ovim istraživanjem.

Na pitanje: Kako ste informisani o lošem držanju tela kod dece?, ponuđeni su sledeći odgovori: 1.Vrlo dobro sam informisan, 2.Dobro sam informisan, 3.ne mogu se odlučiti, 4.Slabo sam informisan, 5.Vrlo slabo sam informisan. Na osnovu tako dobijenih pokazatelja vršena je dalja analiza.

METOD OBRADJE PODATAKA

Dobijeni podaci obrađeni su statističkim postupcima iz paketa sadržanim u Excel programu. Izvršen je procentualni i grafički prikaz, kao i prikaz nivo informisanosti roditelja o lošem držanju tela kod dece, i njihovu povezanost sa istraživanim deformitetima.

REZULTATI SA DISKUSIJOM

Tabela 1. Nivo informisanosti roditelja o lošem držanju tela

nivo inform.	br.	%	M	%	Ž	%
vrlo dobro inf.	97	32,44	40	41,23	57	58,76
dobro inf.	146	48,82	71	48,63	75	51,36
ne mogu se odl.	20	6,68	6	30	14	70
slabo inf.	31	10,36	16	51,61	15	48,38
vrlo slabo inf.	5	1,67	3	60	2	40
	299		136		163	

Najveći procenat roditelja se izjasnio da je dobro (48.82%) i vrlo dobro (32.44%) informisan, dok je najmanji procenat onih koji su vrlo slabo (1.67%) i onih koji se ne mogu odlučiti (6.68%) o nivou informisanosti o lošem držanju tela kod dece.

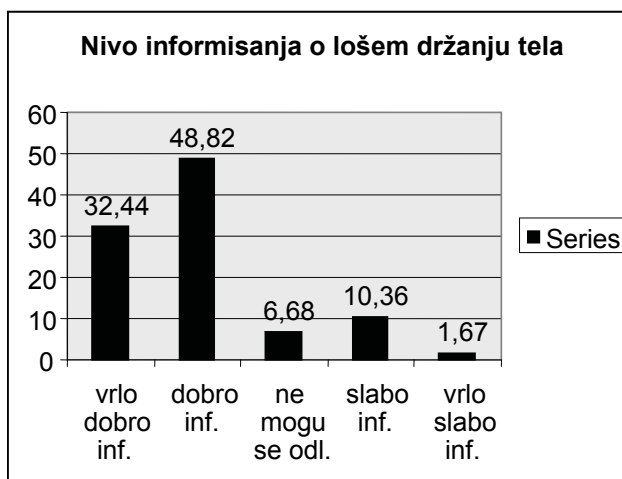

Tabela 2. Nivo informisanosti o lošem držanju tela – Kif. M / Kif.Ž

nivo inform.	br.	M-kif.	%	Ž-kif.	%
vrlo dobro inf.	97	19	19,58	20	20,61
dobro inf.	146	42	28,76	20	13,69
ne mogu se odl.	20	5	25	4	20
slabo inf.	31	12	38,7	4	12,9
vrlo slabo inf.	5	2	40	1	20
	299	80	26.75	49	16.38

Iz ove tabele vidimo da je kifotično loše držanje ispitanika muške populacije najviše prisutno u grupi roditelja koji su vrlo slabo (40%) i slabo informisani (38.7%) o lošem držanju tela, dok je najmanje poremećaja prisutno kod dece onih roditelja koji su se izjasnili da su vrlo dobro informisani (19.58%).

Ako posmatramo rezultate ispitanika ženske populacije, vidimo da je ujednačena prisutnost deformiteta u grupama roditelja koji su se izjasnili da su vrlo dobro (20.61%), ne mogu se odlučiti (20%) vrlo slabo informisani (20%).

Tabela nam ukazuje i na veoma izraženije prisustvo kifotičnog lošeg držanja kod ispitanika muške (26.75%), nego što je to slučaj sa ženskom populacijom (16.38%).

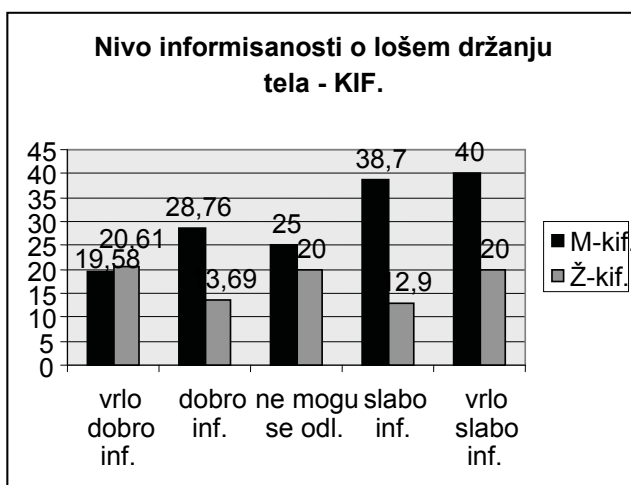

Tabela 3. Nivo informisanosti o lošem držanju tela – Lord. M / Lord. Ž

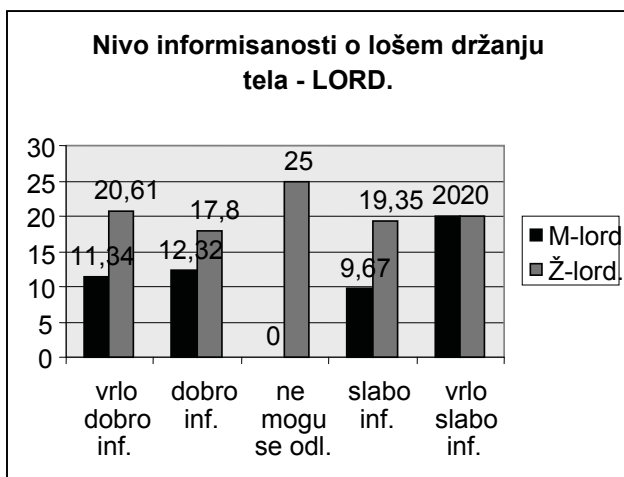
nivo inform.	br.	M-lord	%	Ž-lord.	%
vrlo dobro inf.	97	11	11,34	20	20,61
dobro inf.	146	18	12,32	26	17,8
ne mogu se odl.	20	0	0	5	25
slabo inf.	31	3	9,67	6	19,35
vrlo slabo inf.	5	1	20	1	20
	299	33	11,03	58	19,39

Pokazatelji iz ove tabele ukazuju nam na veću prisutnost lordotičnog lošeg držanja kod ispitanika ženske populacije (19.39%), nego što je to slučaj sa muškom populacijom (11.03%).

Kod dečaka, lordotično loše držanje, najprisutnije je u grupi roditelja koji su

vrlo slabo informisani (20%) o lošem držanju tela, dok je najmanja zastupljenost u grupi roditelja koji se ne mogu odlučiti (0%) o nivou svoje informisanosti.

Što se ispitanika ženske populacije tiče, zapaža se najveće prisustvo deformiteta u grupi roditelja koji se ne mogu odlučiti (25%), dok su ostale grupe po prisutnosti deformiteta veoma ujednačene.

ZAKLJUČAK

Najveći procenat roditelja se izjasnio da je dobro i vrlo dobro informisan, dok je najmanji procenat onih koji su vrlo slabo i onih koji se ne mogu odlučiti o nivou informisanosti o lošem držanju tela kod dece.

Kifotično loše držanje ispitanika muške populacije najviše je prisutno u grupi roditelja koji su vrlo slabo i slabo informisani o lošem držanju tela, dok je najmanje poremećaja prisutno kod dece onih roditelja koji su se izjasnili da su vrlo dobro informisani. Kod ispitanika ženske populacije, ujednačena je prisutnost deformiteta u grupama roditelja koji su se izjasnili da su vrlo dobro, ne mogu se odlučiti i vrlo slabo informisani.

Veoma izraženije prisustvo kifotičnog lošeg držanja je kod ispitanika muške nego što je to slučaj sa ženskom populacijom, dok je veća je prisutnost lordotičnog lošeg držanja kod ispitanika ženske populacije.

Kod dečaka, lordotično loše držanje, najprisutnije je u grupi roditelja koji su vrlo slabo informisani o lošem držanju tela, dok je najmanja zastupljenost u grupi roditelja koji se ne mogu odlučiti o nivou svoje informisanosti. Što se

ispitanika ženske populacije tiče, zapaža se najveće prisustvo deformiteta u grupi roditelja koji se ne mogu odlučiti dok su ostale grupe po prisutnosti deformiteta veoma ujednačene.

Na osnovu iznetih pokazatelja, nameće se konstatacija da je neophodno kontinuirano raditi na edukaciji samih roditelja u cilju prepoznavanja posturalnih poremećaja i telesnih deformiteta kod školske i predškolske populacije, a sve to u cilju smanjenja njihovih pojava i razvoja.

LITERATURA:

1. Bokan, B. (1977): *Metodologija utvrđivanja telesnog statusa (pokušaj unifikacije registrovanja držanja tela u kineziterapiji)*. Fizička kultura, Beograd.
2. Devai, Đ. (1976): *Problematika koštanih deformiteta i lošeg držanja kod školske dece Novog Sada i rad na njihovoj korekciji*. Zbornik radova, II Jugoslovenski simpozijum za zdravstvena zaštita, Skoplje.
3. Jeričevoć, D. (1969): *Sedeći položaj kao jedan od uzročnika pojave lošeg držanja*. Fizička kultura, 5-6.
4. Jeričević, D., Koturović, L.J. (1975): *Uloga pedagoga fizičke kulture u pravovremenom otkrivanju, prevenciji i korekciji poremećaja u držanju tela*. Športno-medicinske objave, Ljubljana, 1-3.
5. Krsmanović, C., Krsmanović, R., Mijanović, M., Jakonić. (1995): *Ocenjivanje pravilnog držanja tijela studenata novosadskog univerziteta*. Fizička kultura, Podgorica.
6. Nola, B. (1981): *Uticaj opterećenja školske torbe na pojavu lošeg držanja i deformacija lokomotornog aparata učenika od I-IV razreda osnovne škole*. VII Simpozijum o skoliozi i kifozi, Ljubljana.
7. Živković, D., Karaleić, S. (1996): *Relacije lordotičnog lošeg držanja i morfoloških karakteristika dece pretpubertetskog perioda*. FIS Komunikacije, Peti međunarodni simpozijum, Niš.
8. Živković, D., Karaleić, S. (1996): *Relacije kifotičnog lošeg držanja i morfoloških karakteristika dece pretpubertetskog perioda*. FIS Komunikacije, Peti međunarodni simpozijum, Niš.

THE PRESENCE OF POSTURAL DEFORMITIES OF THE YOUTH DEPENDING
ON THE LEVEL OF PARENTS KNOWLADGE ABOUT DEFICIENT BODY
POSTURE

SUMMARY

The subject of this study is determining the presence of postural deformities in sagittal view (deficient kyphotic and lordotic body posture) of the youth depending on the level of parents knowledge about deficient body posture.

The complete content of the program was conducted in the territory of the city of Kragujevac in several elementary schools, comprising 299 students of the 5th grade and their parents. The object of this study was to determine the number of students with deficient kyphotic and lordotic body posture, to determine the presence of disarrangements depending on the gender and to determine the presence of kyphotic and lordotic deformity depending on the parents level of information about deficient body posture among children.

Kyphotic deformity of the examiners of male population is mostly present in the group of parents who are poorly informed about body posture deficiency. Regarding examiners of female population, the presence of deformation is equally divided on the group of parents who expressed themselves as being very well, those who are undecided and those who are poorly informed. The more significant presence of kyphotic deformity is at examiners of male population than at the examiners of female population while the higher presence of lordotic deformity is at the examiners of female population. Regarding female population we can observe the highest presence of deformation in the group of parents who are undecided while the other groups are very equal by the presence of deformation.

Stated measures impose a statement that it is necessary to continuously work on both - children education and parents education aiming to recognize posture deficiency and physical deformation of school and preschool population and all of this with the object of reducing the deformation and on time detecting certain disarrangements and taking adequate measures for its sanctuary.

Keywords: Postural deformities, knowledge, parents, pupils